

**Příběh pana Tomáše z Roháčovy ulice
napsal Ondřej Horák (Fuczik) a ilustrovala
Kludie Hlavatá**

To je moje místo

Pražák křtěnej Vltavou

Narodil jsem se v roce 1922. Porodnice U Apolináře. Pražák křtěnej Vltavou.

Otce jsem nepoznal, narodil jsem se tři měsíce po jeho smrti. Srdeční vada. Maminku to vzalo, zůstala svobodná do konce života. Dožila se 95 let. Žili jsme v činžáku na Vinohradech. Italská.

Sourozence nemám. Hrál jsem si s Felixem. Bydlel patro pod náma. Židovská rodina. Stali se z nás kamarádi na celý život.

Maminka byla zaměstnaná v Asekuračním spolku průmyslu cukrovarnického, to byla pojišťovna. Pan Vodička byl vedoucí účtárny, maminka s ním chodila do Vinohradského divadla. No a pak se k nám nastěhoval. Nikdy se nevzali. Byl to takový můj tatínek.

Na konci války trefila bomba z letadla náš dům. Byla to smůla i štěstí. Já byl s mámou schovaný ve sklepě, zasypalo nás to, ale přežili jsme. Byl jsem pak dlouho v bezvědomí, maminka přišla o oko. Felix měl taky štěstí, přežil koncentrák. Když válka skončila a bachaři z koncentráku utekli, vydal se pěšky domů. Nevěděl kudy jít, tak šel na jih. Přešel hranice u Náchoda a pak dojel do Prahy vlakem.

Protože jsme přišli o střechu nad hlavou, přidělil nám Národní výbor nový byt. Byl po Němcích, kteří po válce museli odejít. Nad Petruskou.

Já šel studovat slaboproud, na elektrotechnickou fakultu. Pak jsem nastoupil do Výzkumného ústavu zvukové, obrazové a reprodukční tvorby pod Akademií věd. Pitomej název.

Pan Vodička, ten můj náhradní tatínek, měl rodinu v Plzni. Jezdili jsme k nim. Tam jsem poznal svoji ženu. Pracovala v účtárně ve Škodovce.

Ženil jsem se ve 36 letech, to bylo dřív pozdě. Jí bylo 30, byla rozvedená. Vyženil jsem pětiletého syna.

Ten je teď už taky v penzi. Jedno dítě jsem vyženil a druhé, dcera, je z mého chovu, jak říkám.

S manželkou jsme spolu byli 63 let. Byla o 6 let mladší. Nejradši jsme jezdili na naši chatu.

Měl jsem fiata Pětistovku, škodovky Oktávku a Kombíka. Ale já radši jezdil vlakem. Když mi bylo sedmdesát, tak jsme se se ženou znovu přestěhovali. Roháčova.

Dům postavila pro své zaměstnance Konstruktiva. Udělali jsme rošádu, vyměnili jsme byt na Vinohradech a s manželkou se nastěhovali sem. Dva pokoje, kuchyň, předsíň, byt v suterénu. Ve dvoře kotelna. V bytě bylo teplo. Měli jsme balkon a před domem byla zahrádka. S manželkou jsme tu žili skoro 30 let. V poslední době všichni ty byty pronajímají, dřív tu lidi žili celej život.

Felix doma zakopl, zlomil si nohu a už pak nemohl chodit. Byl v ústavu na Hagiboru. Chodil jsem za ním. Když už to nešlo, tak jsme si telefonovali. Zemřel před třemi lety.

Žena zemřela vloni.

Je mi 103 let. Co byste ještě rádi slyšeli?

Ondřej Horák (Fuczik) (*1976) je autorem výstavních, vzdělávacích a sociálně angažovaných projektů (Obrazy u seniorů, Věznice: místo pro umění, Praha – hranice a dalších). Publikuje v řadě periodik (A2, Deník N, Flash Art, Dějiny a současnost), za publikaci Proč obrazy nepotřebují názvy získal ocenění Magnesia Litera. Je autorem trilogie Průvodce neklidným územím 1, 2, 3 a publikací Ztracený svatý, Praha brutálně krásná, Proč umění? a řady dalších. Autor scénáře a moderátor dokumentu Průvodce výtvarným územím (ČT, 2019), autor námětu, scénáře a moderátor pořadu Galerie... kde byste je nečekali (ČT, 2024).

Kludie Hlavatá (*1992) je malířka a výtvarnice. Vystudovala Akademii výtvarných umění v Praze. Její tvorba zaujme nejen osobním přístupem a silnými tématy se symbolickým přesahem, ale i výjimečnou technikou – jejím základem je koláž, kterou ale doprovází kresbou a malbou.

To je moje místo

„Domy a ulice v Praze 3 ožívají díky jejich bývalým obyvatelům a současným umělcům.“

Smyslem výstavního projektu realizovaného odborem sociálních věcí městské části Praha 3 je přinést téma respektu k životním příběhům starých lidí a jejich trvalému přínosu současné společnosti. Nabízíme propojení skrze budovy, kde tito senioři bydleli před lety, stejně jako žijí mladší lidé dnes. Díky projektu chceme Prahu 3 představit jako městskou část, která otázku péče o seniory řeší komplexně i nad rámec běžných sociálních služeb a uvědomuje si nutnost jejich aktivního zapojování do veřejného života. Protože tady žijeme všichni společně.

Projekt se poprvé uskutečnil v roce 2024 jako společná iniciativa Ošetrovatelského domova Praha 3, městské části Praha 3 a kulturního centra Atrium Žižkov (Kultura Praha 3,). Hlavním záměrem bylo od počátku dát seniorkám a seniorům možnost zavzpomínat na konkrétní místo, na ulici, dům či byt, ve kterém v Praze 3 žili nebo ke kterému měli nějaký významný vztah. V letošním roce projekt rozšiřujeme o další čtyři příběhy.

Seniorky a senioři vzpomínají nejčastěji na období 50., 60. a 70. let, kdy zakládali rodiny nebo se stěhovali kvůli práci do domů v ulicích Prahy 3. Někteří popisují více či méně idylické sousedské vztahy, každodenní cesty do práce tramvají, dokáží si vzpomenout, kde byly jaké samoobsluhy, jak velké fronty se v nich stály nebo do kolika měly otevřeno, kam chodily jejich děti do školy, na kterém hřišti si s nimi hráli nebo jak snadno v ulicích parkovali. Jejich příběhy jsou někdy fádne každodenní, někdy vtipné a někdy tragické. Pro připravený projekt bylo nutné příběhy lehce poupravit, vybrat to podstatné.

Za projektem To je moje místo stojí tvůrčí a produkční tým Galerie Atrium Žižkov v čele s kurátorem Ondřejem Horákem.

Ten následně, stejně jako v předchozím roce, oslovil současné spisovatelky a spisovatele, aby se na projektu podíleli tím, že vzpomínky přepíšou a částečně převypráví. Mezi oslovenými najdeme opět respektované tvůrce, např. Marka Torčíka, Janu Šrámkovou či Dominiku Prejdovou. Podobně kurátor oslovil také výtvarníky – Klaudivii Hlavatou, Evu Volfovou, Kakalíka nebo Alexeye Klyuykova. Výtvarníci dostali jako předlohu fotografii konkrétní ulice či domu a také informace o období, kdy v domě žili dotazovaní senioři. Na výběru předloh se podílel Klub přátel Žižkova, případně spisovatelé i výtvarníci vycházeli z dalších dodaných fotografických materiálů.

Výstava jednotlivých výpovědí se realizuje v období od podzimu 2025.

Všechny příběhy, které byly od začátku realizace projektu zpracovány, včetně nahrávek původních rozhovorů se seniory, najdete na www.praha3.cz/to-je-moje-misto.

Na finalizaci vzniklého materiálu se podílely: odbor sociálních věcí, odbor vnějších vztahů a kultury městské části Praha 3, Atrium Žižkov – Kultura Praha 3, p. o., Ošetrovatelský domov Praha 3, p. o., a Kreativní Praha, z. ú.

Původní výpovědi najdete na:

1 Příběh Milady Spolkové, Čajkovského 1904/11

2 Příběh Evy Sohrové, Kolínská 1666/19

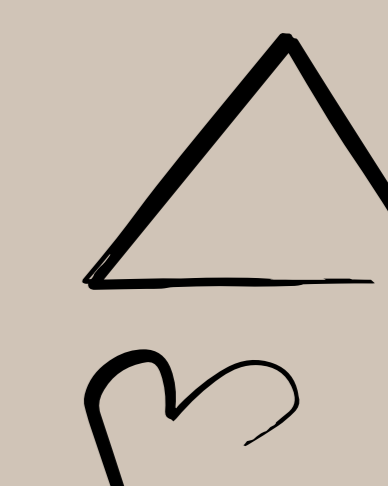
3 Příběh Jana Tomáše, Roháčova 167/27

4 Příběh Marie Budilové, Buková 2554/6

Praha / / |

Kultura / / |

**atrium
žižkov**

OŠETŘOVATELSKÝ
DOMOV
PRAHA 3